

SP7MP_MTP2 Úkol 6 Násilí ve třídách

Klára Padalíková

Téma: Šikana, násilí ve třídě, podpora pozitivního sociálního klimatu ve školách.

Výzkumný problém: Vliv mezinárodního projektu „Silní bez násilí“ na klima třídy.

Výzkumná otázka: Mohou určité metody a techniky dramatické výchovy zlepšit klima třídy?

Je dobré se zaměřit na nečinně přihlížející většinu?

Zaujal tento mezinárodní projekt děti v českých školách? Měl smysl?

Tento projekt Silní bez násilí je zaměřený na prevenci šikany a násilí mezi školní mládeží. Jedná se o propracovanou metodu, která se již několik let osvědčuje v Německu, kde vznikla. Díky podpoře Evropské komise, v rámci zvláště sledovaného programu Daphne, se tento projekt šíří do dalších evropských zemí. Kromě České republiky byl uveden také v Polsku, Maďarsku a Rumunsku. Základní myšlenkou projektu Silní bez násilí je pomocí zážitkových technik, modelových situací, hudby a tance pracovat na posílení sebevědomí dětí, dodat jim odvalu a případně vzor pro řešení násilí a šikany v jejich bezprostředním okolí. Žáci jsou plně zapojeni do přípravy muzikálu Streetlight ve spolupráci s mezinárodní skupinou GenRosso. Tento program primární prevence se nezaměřuje výhradně na agresora či oběť, ale oslovuje především nečinně přihlížející většinu.

Cílem mého výzkumu je: zda jde použít mezinárodní projekt i na českých školách a s jakou odezvou se setkal v ČR. Jak se k tomuto projektu stavěli učitelé a jak žáci. Zda se opravdu zlepšilo klima ve třídě a jestli to mělo dlouhodobý nebo krátkodobý vliv na klima třídy.

Výzkum budu realizovat formou kvantitativního výzkumu.

Na základě mých výsledku bych si chtěla připravit strukturovanou hodinu dramatické výchovy, která by byla zaměřena na případné odhalení šikany, zlepšení klima ve třídě a několika naučných vzorců jak se zachovat při odhalení šikany spolužáka.

Hypotézy

Teoretická hypotéza: Klima třídy ovlivňuje úspěšnost žáků a sociální vztahy.

Praktická hypotéza: Čím větší strach mám z útlaču a šikany tím více mlčím a nevměšuji se do cizích problémů.

Praktická hypotéza: Čím větší šikana ve třídě tím více se o tom bojí žáci mluvit na veřejnosti.

Koncept šikany

Šikana

Dimenze šikany – Psychická

Šikana má vliv na psychickém strádání žáka, na jeho narušení sociálních vztahů i školních výsledků.

Operacionalizace

Indikátor číslo 1. Psychické strádání – nechce se mu chodit do školy, je zádumčivý, bojí se promluvit o svém problému, cítí se být na vše sám

Indikátor číslo 2. Sociální vztahy – málo přátel, stahuje se sám do sebe, hledá jak uniknout, ale nemá mu kdo pomoci

Indikátor číslo 3. školní výsledky – má odpor k učení, špatný prospěch, lajdáctví

DOTAZNÍK – ŠIKANA

1) Co patří do projevů šikany?

- a) když si od tebe někdo půjčí tužku/pastelku
- b) když si od někoho vezmeš bez dovolení svačinu
- c) když ti někdo úmyslně ublíží

2) Jak se chová agresivní člověk?

- a) nadává ostatním nebo jim ubližuje
- b) hodně se hlásí
- c) donáší učiteli

3) Kdo je agresor?

- a) člověk, který se vším pomůže
- b) člověk, který záměrně způsobuje druhému trápení
- c) člověk, který je uzavřený, nekomunikuje

4) Kdo je obět?

- a) ten, komu je ubližováno
- b) ten, kdo ubližuje
- c) ten, kdo přihlíží

5) Co bys měl udělat, když jsi šikanován?

- a) nebudu chodit do školy
- b) vyřeším si to sám
- c) svěřím se někomu

6) Šikana může být

- a) jen tělesné ubližování
- b) jen posmívání, nadávání
- c) tělesné ubližování i posmívání

7) Je šikana trestný čin?

- a) ano
- b) pouze když se jedná o tělesné ubližování
- c) ne

8) Když uvidíš šikanu, co udeleáš?

- a) budeš dělat, že nic nevidíš
- b) nahlásíš to učiteli
- c) budeš bránit oběť šikany

9) Stal/a jsi se někdy obětí šikany?

- a) ano
- b) možná, ale nevím, jestli to byla šikana
- c) ne

10) Zažil/a jsi někdy ve svém okolí šikanu?

- a) ano
- b) ne

Vybrala jsem si metodu dotazníku. Respondenty jsou studenti základních škol. Při sestavování dotazníku pro mě bylo obtížné zformulovat odpovědi tak, aby z nich studenti vybrali tu adekvátní.

Výzkumník by měl tímto dotazníkem zjistit povědomí studentů o šikaně, jestli jsou schopni jí rozeznat, jestli se s ní už setkali a popřípadě jestli se oni sami stali obětí šikany.

Při poslední přednášce bych se ráda vrátila k vytvoření praktické hypotézy a k operacionalizaci hypotéz.

Mohl by nastat problém při vyplňování dotazníku. A to tehdy, pokud by už šikana byla ve třídě silně zastoupena. Tak by se žáci mohli bát odpovídat po pravdě. Pokračovala bych dalším dotazníkem a to pro ty školy kde byl projekt Silní bez násilí praktikován. Jeden dotazník by byl pro učitele a jeden pro žáky.

Použitá literatura: Web www.silnibeznasili.cz/

www.sikana.org/

www.minimalizacesikany.cz/

Kniha: Agresivita a šikana mezi dětmi

Autor: Václav Holeček

Vydalo: Pedagogické centrum, 1997

Kniha: Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí

Autor: Pavel Říčan

Vydalo: Portál 1995

Kniha: Agresivita a šikanování: studijní text kurzu PC Plzeň

Autor: Marie Kocurová

Vydalo: Pedagogické centrum Plzeň, 2002

Kniha: Bolest šikanování

Autor: Michal Kolář

Vydalo: Portál, 2005

Kniha: Cesta za poznáním šikany, šikanování mezi dětmi

Autor: Vaničková, E.

Vydalo: Česká společnost na ochranu dětí, 2002

Kniha: Dítě a škola

Autor: Vaničková, E., Provazníková, H.

Vydalo: Růžová linka

Kniha: Malý lexikon šikanování

Autor: Vaničková, E.

Vydalo: Růžová linka

Kniha:Minimalizace šikany

Autor:Vágnerová, K.

Vydalo:Portál, 2009

Kniha:Násilí a co s ním?

Autor: Michaela Lavičková, Jihočeská univerzita

Vydalo:Zdravotně sociální fakulta 2004

Kniha:Násilí ve škole a jak mu čelit

Autor: Helmut H. Erb

Vydalo:Amulet, 2000

Kniha:Ohrožené děti

Autor:Hana Provazníková, Eva Vaníčková

Vydalo:Růžová linka, 1998

Kniha:Ochrana dětí před násilím

Autor:Vaníčková, E.

Vydalo:Růžová linka

Kniha:Prevence a řešení šikany ve škole

Autor.Stanislav Bendl

Vydalo: ISV, 2003

Projekt se příliš nepovedl, jediné, k čemu nemám výhrady, je zdařilý úvod. Jinak k sobě části projektu vůbec neladí, dotazník, jak jste jej sestavila, neodpovídá vašemu cíli, chcete-li zhodnotit efektivitu nějakého programu, nemůžete si vystačit s jedním dotazníkem a jen pro žáky atd. Doporučuji projekt mnohem lépe promyslet, tak aby se vám také podařilo formulovat zajímavé a správně postavené hypotézy.